

EKSAMENSOPPGA VE

NFU0303

NORSK FOR UTLENDINGER TRINN 3

Studentnummer: _____

Faglig kontakt under eksamen:

Tlf faglig kontakt / instituttkontoret:

Eksamensdato:

24. mai 2007

Eksamenstid:

6 timer

Studiepoeng:

Tillatte hjelpemidler:

Ingen

Språkform:

Bokmål

Antall sider bokmål:

11

Antall sider nynorsk:

0

Antall sider engelsk:

0

Antall sider vedlegg:

0

Sensurdato:

14. juni 2007

Oppgave 1: Diktat
Skriv på eget ark

Oppgave 2: Sett strek under det riktige svaralternativet.

Kunstgjenstander og eierskap

I 1911 ble verdens mest kjente maleri, *Mona Lisa* av Leonardo da Vinci, stjålet fra
lånt
gitt
malt

Louvre-museet i Paris. To år senere ble maleriet funnet i Italia, og etter en tid kunne
kunstelskere igjen se maleriet i det kjente franske museet.

Historien er full av eksempler på at kunstgjenstander er blitt stjålet eller har kommet på avveie
på andre måter. I eksempelet med *Mona Lisa* var det ingen tvil om hvem som eide

tilfellet
feilen
kunstverket. Det samme var problemet da Munch-maleriene *Skrik* og *Madonna* ble
forskjellen

funnet i fjor etter å ha blitt stjålet fra Munch-museet i Oslo på høylys dag i august 2004.

I andre sammenhenger kan det tvert imot
imidlertid forresten være vanskelig å avgjøre hvem som er den
midlertidig

rettmessige eieren av et kunstverk. Når det er krig, blir situasjonen fort kaotisk og
uoversiktlig, og kunstgjenstander blir lett borte. I nyere europeisk historie har vi sett mange

eksempler på dette i forbindelse med
i slutten av i begynnelsen av den andre verdenskrig, da svært mange
i forhandlingene etter

kunstgjenstander ble skilt fra sine eiere i Tyskland.

Det var i det hele tatt en komplisert situasjon som oppstod i Tyskland i tida før og under den
andre verdenskrig. Før krigen startet, definerte de politiske myndighetene hva som var god og
akseptabel kunst, og hva som var mindreverdige og dermed uakseptabel kunst. Det

myndighetene definerte som uakseptabel kunst, ble gitt til
kjøpt av fjernet fra offentlige
gjemt i

samlinger. Følgelig
Muligens
Dessuten var det mye slik kunst i private samlinger som tilhørte
Med andre ord

personer som av forskjellige grunner kom i konflikt med de politiske myndighetene. Disse

samlingene ble verken
sikkert visst konfiskert av myndighetene, eller gjenstandene ble solgt
enten

av eierne før de flyktet fra Tyskland. I tilknytning til
I forhold til I motsetning til alt dette skjedde det også at
I tillegg til

kunst som var deponert i tyske banker, kom på avveie i sluttfasen av andre verdenskrig.

Maleriet *Landskap* av Edvard Munch fra 1905 er et eksempel på at et maleri
et tysk bankhvelv i tida rundt den tyske kapitulasjonen i mai 1945.

forsvant fra
ble funnet i
brant opp i
ble glemt i

Før den andre verdenskrig brøt ut, tilhørte *Landskap* en tysk-britisk familie i Hamburg. Da
krigen var et faktum, deponerte eieren alle de verdifulle maleriene sine i to store kasser i en

tysk bank og trodde at de skulle være store.
fine.
trygge. Én av kassene ble tatt ut av banken
lenge.

i 1944, mens den andre kassen ble værende i banken. Da krigen var over, viste det seg at den

gjenværende kassen var borte. Ingen kunne si hvor den hadde vært i veien.
tatt veien.
kommet i veien.
ligget i veien.

Det har vist seg senere at *Landskap* må ha kommet til Norge allerede få år etter at den
andre verdenskrig var over. Man vet at mye av den konfiskerte eller stjalne kunsten fra

Tyskland fikk nye eiere via kunsthandlere og auksjonshus i Sveits, men til tross for
når det gjelder
på grunn av
av hensyn til

Landskap, er det mye som er usikkert. I alle fall var skipsreder Niels Onstad og hans kone
Sonja Henie eiere av maleriet til 1961, da det verdifulle maleriet ble en del av Henie-Onstad
kunstsenter utenfor Oslo. Dette kunstsenteret fikk etter hvert store økonomiske problemer, og

av en eller annen grunn
uten noen grunn
av den grunn
med dårlig grunn

ble *Landskap* solgt i 1981 for å skaffe penger. Etter noen

måneder fikk maleriet sin nåværende eier, en norsk skipsreder bosatt i osloområdet.

Etterkommerne av den opprinnelige eieren av *Landskap* gjør nå krav på å få tilbakeført

maleriet, men den nåværende eieren godtar
avviser kravet. Han sier at han kjøpte
vedtar avtaler

maleriet i god tro for snart 25 år siden. Maleriet ble ikke registrert i "The Lost Art Register" i

London før i 1996, altså
trolig visstnok mer enn ti år etter at han hadde kjøpt maleriet. Derfor
også

mener eieren at han har store problemer
har mye å skjule
har mange fiender juridisk sett. Ifølge norsk lov er det nemlig slik at
har sitt på det tørre

man kan få betrakte
beholde
behandle en stjålen gjenstand som er kjøpt i god tro, hvis man har eid
besøke

gjenstanden i god tro. I 2002 ble dessverre
endelig riktignok denne loven endret, slik at
derimot

kunstgjenstander og arkeologiske gjenstander nå er unntatt fra denne lovparagrafen. Imidlertid

ble ikke lovendringen gitt tilbakevirkende kraft, og den nåværende eieren av *Landskap* kan

bli overbevist om
bli interessert i
derfor neppe bli enig i å gi fra seg maleriet på et juridisk grunnlag.
bli tvunget til

Det er ennå ikke klart hva som videre vil skje i denne saken. Saken er langt fra
helt
nesten
antakelig

enestående i en internasjonal sammenheng, men den er ganske spesiell i Norge. På
verdensbasis er det hvert år mange saker av denne typen, og slik vil det nok være i mange år

så vel
begge
som kommer. Kunstgjenstander er attraktive å eie, også for private samlere og for museer.
både

Ofte kan det være enorme økonomiske interesser med i bildet, og dette gjør det naturligvis

å finne fram til
å leve med
ikke lettere å nå opp til en løsning.
å glede seg over

Oppgave 3.

Luketekst.

Sett inn ett ord i hver luke.

Kunsttyveri

Edvard Munch er en av de _____ **mest** _____ berømte kunstnere Norge har hatt. Ved

_____ **siden** _____ av Henrik Ibsen og Edvard Grieg _____ **er** _____ Munch

den kunstneren som har satt _____ **Norges** _____ navn på det internasjonale

kunstkartet. Mens _____ **Henrik** _____ Ibsen skrev skjønnlitteratur og Edvard Grieg

komponerte/skrev _____ musikk, ville Edvard Munch forevige synsinntrykkene. Med _____

pensel og pallett som arbeidsredskaper malte han _____ noen av de kunstverkene som

i disse/våre _____ dager vekker størst oppmerksomhet og interesse _____ i _____

museer verden over.

Dessverre er det _____ ikke _____ bare ærlige kunstelskere som interesserer seg

_____ for _____ Munchs kunstverk. De aller fleste av hans/Munchs _____ malerier har blitt

taksert til mange millioner _____ kroner. Derfor ønsker folk fra kriminelle

miljø _____ å stjele de mest verdifulle maleriene.

_____ Første _____ gang noen av Munchs malerier ble stjålet _____, var for tre år siden.

Det _____ var _____ i august 2004, da to maskerte _____ tyver _____ stjal to av Munchs

mest kjente bilder/malerier/verk _____, nemlig *Madonna* og *Skrik*. Over store _____ dele _____

av verden vakte tyveriet meget stor oppmerksomhet/opprikt _____. På internasjonale nyhetskanaler

som eksempelvis CNN _____ og _____ BBC, var saken førsteoppslag i mange

_____ dager _____. Dette tyveriet fikk også meget stor interesse/oppmerksomhet/plass _____ i aviser

verden over, og blant andre ga Washington Post saken topprioritet.

Mange av Munchs mest berømte bilder er samlet i

Munchmuseet i Oslo. Det var her tyveriet, som syntes å være meget godt

planlagt, fant sted. De to ranerne løp inn i museet, tok maleriene og flyktet bort med en tredje person i en bil som var plassert

utenfor museet. Selv om store politistyrker ble mobilisert, lyktes det

ikke å stoppe ranerne. Flukt bilen ble funnet, men maleriene og

tyvene var borte. Man mente/forsto tidlig at det var organiserte kriminelle

som stod bak. Ranet av de verdifulle bildene/maleriene ble utført på en

svært profesjonell måte. Imidlertid ville nok maleriene bli svært

vanskelige å selge fordi de er så berømte.

Det oppstod raskt mange rykter om hvor bildene befant seg og om hvem

tyvene var. Blant annet ble det antydnet at det var en forbindelse

til NOKAS-ranet i Stavanger som skjedde i april 2004. Til

tross for stor innsats fra politiet, ble to av tyvene arrestert først åtte

måneder senere, året etter. Fra da av har Munchranet versert i

det norske rettssystemet fram til i dag.

I august 2006 kunne politiet opplyse på en pressekonferanse at

maleriene var funnet. Selv om de var blitt skadet, var det stor

begeistring både blant kunstlere og folk flest. Imidlertid ville

politiet ikke si noe om hvor maleriene ble funnet eller hvordan

de hadde kommet til rette. Dette har etterforskerne fått mye kritikk for. Mange har lurt på om de hadde fått tips fra noen i det kriminelle miljøet og lovet dem straffereduksjoner for andre forbrytelser.

Avslutningen av Munchtyveri-saken foregikk for noen få uker siden. Da ble seks personer tiltalt for å ha stjålet de to kjente maleriene. Mens tre av de tiltalte ble frikjent, fikk tre andre lange fengselsstraffer, på inntil 9 år. For en så alvorlig forbrytelse var det nødvendig med en streng straffereaksjon, mente dommerne.

En sak som også er blitt mye diskutert i forbindelse med Munchtyveriet, er sikkerhet. Tyveriet viser nemlig at verdifulle kunstverk må sikres godt/bedre slik at de blir mindre utsatt for tyverier i fremtiden.

Oppgave 4.

Fri skriftlig produksjon.

Skriv en av oppgavene.

1. Overskrift: Vold i samfunnet

Bruk av alvorlig vold, også med døden til følge, har økt i det norske samfunnet. Politiet i Trondheim har uttrykt bekymring for den store økningen av vold i byens sentrum, spesielt i helgene. Nylig ble ei kvinne og et barn drept her i Trøndelag. Hva er, etter din mening, årsaken til den økende voldsbruken i samfunnet, og hva kan gjøres for å redusere denne utviklingen, slik at vi får et tryggere samfunn? Si også litt om situasjonen i ditt land sammenlignet med Norge.

2. Overskrift: Klimaforandringer

I den senere tid har det blitt satt mer og mer fokus på klimaforandringer, og forskere verden over er enige om at disse klimaforandringene ikke er midlertidige svingninger, men varige forandringer. Hva er de viktigste årsakene til disse forandringene, og hva kan samfunnet og den enkelte gjøre for å unngå unødvendig CO₂-utslipp?

3. Overskrift: Ungdom og rusmidler.

Narkotika og alkoholbruk er et stort problem i mange ungdomsgrupper i dag både i Norge og i mange andre land. Hva kan være årsaken til at så mange ungdommer ruser seg på alkohol og narkotika? Gjør deretter greie for hva som kan gjøres for å redusere bruken av rusmidler blant unge mennesker.

4. Overskrift: Kjønnfordelingen på universiteter og høyskoler.

I dag er det mange flere kvinnelige enn mannlige studenter ved norske universiteter og høyskoler. For 30 år siden utgjorde kvinnene bare en tredjedel av studentmassen. Hva kan årsakene til denne utviklingen være, og hvilke konsekvenser kan den få?

Imidlertid ser man at på mastergrads- og doktorgradsnivå er mennene i klart flertall. Drøft årsakene til dette.

5. Overskrift: Legemangel og språk

Siden det har vært stor legemangel i Norge kommer det flere og flere utenlandske leger hit til landet. Leger fra EU-land kan gå direkte ut i jobb, hvis arbeidsgiver godkjenner det, mens kravene til språkferdigheter er høye for leger som kommer fra andre land. Gi først uttrykk for hvordan problemet med legemangel og annet helsepersonell best kan løses her i Norge. Diskuter deretter hvor viktig språkferdigheter er for leger.